

ANDRZEJ DERDZIUK OFMCap
Katedra Teologii Moralnej Społecznej KUL
e-mail: aderdziu@kul.pl
DOI: <http://dx.do.org/10.18290/rt.2019.66.3-11>

ODRODZONA OSOBA LUDZKA ZANURZONA W DUCHU

MARCO IVAN RUPNIK, *Według Ducha, o potrzebie osobowej relacji z Bogiem*, tłum. K. Burski, Paulistki, Warszawa 2019, ss. 199.

Przekazywanie orędzia Ewangelii wymaga dobrej i pogłębionej teologii, która w adekwatny sposób upowszechni treści zawarte w Objawieniu. Odnowa teologii polega bowiem na tym, że zachowując wierność słowu Bożemu potrafi ona wypowiedzieć jego bogactwo w zrozumiałym języku, dostosowanym do mentalności człowieka obecnej kultury. To zadanie realizuje książka znanego autora szeroko rozpowszechnionych mozaik i twórcy rzymskiej szkoły Aletti, Marco Rupnika, który podjął temat teologii duchowości, nazwanej przez niego teologią duchową. Publikacja jest częścią większego projektu promowania nowego podejścia do teologii i życia Kościoła proponowanego przez papieża Franciszka. W ramach włoskojęzycznej serii *La teologia di papa Francesco* ukazało się już jedenaście tomów prezentujących różne dziedziny teologii w duchu papieża Franciszka. Rupnik zapowiada we wprowadzeniu, że jego tekst, czerpiący ze wskazań papieża Franciszka, pragnie być szkicem teologii duchowej towarzyszącej Kościołowi w prowadzeniu do Chrystusa w Duchu Świętym.

Książka *Według Ducha* podejmuje zagadnienie odnowy podejścia do życia duchowego rozumianego jako głębsze wejście w ducha Ewangelii, prowadzącego do życia pełnią łaski. Autor dokonuje istotnych rozróżnień między naturalną religijnością a życiem wiarą ewangeliczną. O ile to pierwsze jest owocem wysiłków człowieka i zakłada trud spełniania praktyk religijnych mających skłonić Boga do udzielenia zbawienia, o tyle życie w duchu wiary zakłada darmowy dar zbawienia udzielony przez Boga w Chrystusie Zmartwychwstałym, który oczekuje od człowieka przyjęcia daru w pokorze i poddaniu woli Bożej. Postawa przyjęcia łaski zbawienia zakłada proces nawrócenia pojęty jako przejście od naturalnego wysiłku człowieka, dążącego do ocalenia swej ziemskiej egzystencji zmierzającej ku śmierci, na rzecz przyjęcia darmowego daru, który zostaje udzielony człowiekowi po to, by wszedł w nowy wymiar bytowania, otwarty dla ludzkości w zmartwychwstaniu Chrystusa. Jezus

bowiem pokonał śmierć nieuchronnie grożącą człowiekowi i dlatego zamiast uciekać od umierania dla siebie, nowy człowiek w Chrystusie jest gotów dać swe życie w służbie ofiarnej miłości.

Książka obejmuje sześć rozdziałów poprzedzonych obszernym wprowadzeniem i zamkniętych zakończeniem, podsumowującym zawarte w pracy rozważania. We wprowadzeniu autor wskazuje na cel, jakim jest stworzenie nowej organicznej wizji teologii, która zdoła wyrazić bogactwo życia Kościoła pojętego jako komunია. Rupnik zachęca do przejścia od doktryny rozumianej intelektualistycznie do egzystencjalnego otwarcia się na powiew Ducha, który odnowi myślenie chrześcijan i skłoni do wejścia w logikę Ewangelii jako autentycznego programu życia. Kościół, ukazywany jako ikona Życia, jest w stanie odzyskać swoją żywotność i nie odrzucając struktur, nie będzie cierpiał z powodu skostnienia uniemożliwiającego podejmowanie nowych form ewangelizacji.

Rozdział pierwszy koncentruje się na wyjaśnieniu nowej terminologii, która niezrędko, przyjmując formę neologizmów, wskazuje na potrzebę głębszego rozumienia misji teologa w Kościele. W rozdziale drugim autor zawarł bardzo interesujące rozważania na temat natury nowego człowieka, który odczytuje swoje życie integralnie, przyjmując Ewangelię jako program życia tu na ziemi w jednościi ducha i ciała. Rozdział trzeci stanowi zapis rozważań na temat duchowej drogi Abrahama, na przykładzie którego Rupnik ukazuje proces, jaki człowiek musi przejść od naturalnego traktowania relacji z Bogiem do spojrzenia wiary, całkowicie poddającego ludzkie życie Bożej miłości troszczącej się o wszystko.

Ilustrując przejście od „ja” indywidualnego do „ja” komunijnego, Rupnik w kolejnych rozdziałach powołuje się na doświadczenie Abrahama, ukazując potrzebę umierania sobie, by żyć dla Boga i korzystać z pełni życia zamierzonego dla człowieka. Bóg przemawia do człowieka poprzez ludzką historię i dlatego właściwe odczytanie ziemskiej egzystencji staje się kluczem do zrozumienia misji osoby, która polega na wejściu w paschalne doświadczenie Chrystusa. Podczas lektury książki nie sposób wraz z autorem nie wgłębiać się w fascynującą historię Bożego prowadzenia, który na przykładzie Abrahama ukazuje drogę duchowego przeobrażenia mającego doprowadzić do prawdziwego *theosis*, czyli przebóstwienia.

Należy docenić poprawność tłumaczenia publikacji z języka włoskiego, które wymagało dogłębnej znajomości teologii i zdolności przełożenia dość trudnego tekstu na język polski. Książka ukazuje nowy sposób uprawiania teologii owocnie żywiącej Kościół i pomaga zrozumieć powołanie człowieka do prawdziwej świętości czerpiącej ze źródła łaski, która pełniej otwiera serce na działanie Ducha Świętego. Autor w sposób przystępny i wierny Kościołowi wskazuje na potrzebę nawrócenia, które polega na przejściu od religijności naturalnej do życia pełnią wiary w Syna Bożego. Książka jest świetnym narzędziem do pogłębienia wiary i odnowy życia duchowego. Jest adresowana do wszystkich uczniów Chrystusa pragnących wejść w życiodajną osobową relację ze swoim Mistrzem i Zbawicielem.